

संस्कृत

क्र. सं. १८३

२५४

लेख (प.)

संस्कृती

१८८/१९१.
२९२

१५०. तुटीज

०

श्वरीतथा ॥ कद्योभिंगवतीर सेन्जितं बंविंध्यवासि
 नी ॥ २८ ॥ फूलश्यामे श्रीनाथातशामेठुम्भुम्भुम्भु
 वहिनी ॥ जंघेमहाबलात्रोक्ताजानुनीरोलधारि
 णी ॥ २९ ॥ गुल्फ्कयोनीरभिंहीचपादएष्टेभितोज
 सी ॥ पादांगुलीः श्रीघरीचनलं पातालवासिनी ॥
 ॥ ३० ॥ दंष्टाः कराहि नीरस्तेल्केशं श्रैवोधर्वकेऽशि
 नी ॥ रोमकूपेषुकोब्रेत्ववागीश्वरीतथा ॥ ३१ ॥
 रक्तमज्जावै सामो सान्यस्तिमहां सिपार्वनी ॥ श्री
 त्राणिकालरात्रिश्रवित्तनमुकुटेश्वरी ॥ ३२ ॥ पद्मा
 वतीपद्रकोरोकफेच्छामणिस्तथा ॥ ज्ञालामुखी
 नरवज्वाला अपभेद्यासर्वसंधिषु ॥ ३३ ॥ शुक्रं ब्र

लाणीमेरसेषायांछत्रेश्वरीनश्या॥ अहंकारं म
 नोबुद्धिरक्षमप्राणधारिणि॥ ३४॥ प्राणापानो
 नथाव्यानमुदानं च समानकं॥ रसेस्तुपैचगं धेच
 ग्रादेस्पर्णैचयोगिनी॥ ३५॥ सत्त्वं ज्ञानमञ्चैव
 रक्षन्नागयणीनश्या॥ आयुर्मेरक्षवारादिधर्मे
 रक्षवैष्ट्यवि॥ ३६॥ चिन्तक्षतुडद्वाणीयत्रः कीर्ति
 बलं च मे॥ धृतिं स्मृतिवलक्ष्मीं च सदारक्षतुवैष्ट्य
 वी॥ ३७॥ गोत्रमिद्वाणीये मेरक्षेत्पश्चन्नेरक्ष
 चं दिके॥ पुत्रान्नक्षेन्मलालक्ष्मीभार्यारक्षतुभ
 रवी॥ ३८॥ मार्गस्तेमकरीरक्षेद्विजयासवेतः
 स्थिता॥ सवरक्षाकरं पुण्यं कवचं सर्वदाजपत्॥ ४॥

(2A)

॥४९॥ इदं रहस्यं विदुषे मन्त्रान् व माणो योदितं ॥ रक्षा
हीनं तु यस्त्वा नं व जिनं कवचे न दु ॥ ४०॥ तत्सर्वं
रक्षमेदेवि दुर्गापहारिणि ॥ पृथमेकं नगछेचु
यदि छेछुभमात्मनः ॥ ४१॥ कवचेना लक्षो नित्ये
यत्र यत्रोपिग छुनिः ॥ न तत्र त्रार्थलाभश्च विजयः सा
र्वस्य मिकः ॥ ४२॥ यं यं चित्तयते कामं तं प्राप्नुति
निभेलं ॥ परमेश्वर्यमनुलेग्रात्रत्रभूतलेपुमान् ॥

॥ ४३॥ निर्भयोजायते मन्त्रस्त्रिलोक्येष्यपराजि
तः ॥ जीवेद्वर्षतां सामैग्रनमपमत्युविवजिनः ॥

॥ ४४॥ न इयं ति व्याधयः सर्वतुलनाविस्फोटकाद
यः ॥ स्त्वावरं जंगमं चापिहत्रिमं चापियहिषं ॥

५॥

(3)

॥४५॥ आप्निचारणिसर्वाणि मंत्रयंत्राणि भूतले ॥
 भूतरा: खेचराश्वैव जलजाश्वोपदेशिकाः ॥४६॥
 सहजाः कुलजालाम् त्राकिनीडाकिनीतथा ॥
 अंतरिक्षचराघोरादाकिन्यश्वमहाबलाः ॥४७॥
 महभूतपित्राचाच्चरक्षगंधवरेगस्यसाः ॥ ब्रह्म
 रक्षसवत्तालाः कुशमाडाभरकादयः ॥४८॥ नश्य
 तिदर्ढनानस्य कवचैहृष्टसंस्थिते ॥ मानो नन्ति
 अवेद्राङ्गस्तेजोवृद्धिकरं परं ॥४९॥ यत्रासावर्ध
 तेसोपि कीर्तिमान्भूतले गिले ॥ जपेऽसपत्राती
 चंडीं हलातुकवचं पुरा ॥५०॥ यावद्दुमंडले धन्ते
 सरौलवनकाननां ॥ तावन्तिष्ठतिमेदिन्यासंततिः ॥५१॥

(3A)

पुत्रपौत्रिकी॥५१॥ देहांते परमं स्थानं यत्करैरपि
दुर्लभं॥ प्राप्नोति पुरुषानि त्यं महामाया प्रसाद
तः॥५२॥ ॥ द्रुतिमार्कं देय पुराणे देवी महात्
त्म्य हरिदरविरचितं सतशतीकवचं समाप्तं॥
अङ्गनं मञ्चं इडिकाये॥ श्री॥ जयं नीमं गलाकाली
भद्रकाली कृपा लिनै॥ दुर्गा लक्ष्मा श्री वाधा श्री स्त्री
धा स्वाहान मोस्तकंते॥५३॥ मधुकटभविद्राविवि
धातवरदेनमः॥ रूपदेहिणा॥५४॥ महिषा सुरनिर्णया
विधात्वा तवरदेनमः॥ रूपदेहिणा॥ श्री॥ रक्तबीजवधे
देविचंडमुडविनाशी निः॥ रूपदेहिणा॥५५॥ श्रुंभ

स्येवनिश्चुंभस्य ध्रमाक्षस्य च मर्दिनि ॥ रूपंदेहि ०
॥ ५ ॥ वंदिता वियुगदवैर्वेष्विसोभाग्यदाशिनि ॥
रूपंदेहि ० ॥ ६ ॥ अचिंत्यसप्तरिलेसर्वशाश्वुविना
शिनि ॥ रूपंदेहि ० ॥ ७ ॥ नत्तभ्यः सर्वदाभन्त्या
चंडिकेदुरितापहा ॥ रूपंदेहि ० ॥ ८ ॥ स्त्रवद्वा
भक्तिपूर्वत्वां चंडिकं व्याधिना शिनि ॥ रूपंदेहि ०
॥ ९ ॥ देविभक्तजनोदामदत्तानं होहयां द्विका ॥
रूपंदेहि ० ॥ १० ॥ चंडिकैसनतं येत्वामर्चयं तीदभ
क्तिनः ॥ रूपंदेहि ० ॥ ११ ॥ देहिसोभाग्यमारोग्यं
देहिदेविपरं सुखं ॥ रूपंदेहि ० ॥ १२ ॥ विधेहिदेवि

(6A)

कल्याणं विधे हि विषुलं श्रियं ॥ रूपं देहि ॥ १३ ॥
विधे हि द्विषतानाम् विधे हि बलमुच्चकः ॥ रूपं देहि ॥
॥ १४ ॥ विद्या वंतं यश स्वतं लक्ष्मी वंतं जनं कुरु ॥ रूपं
देहि ॥ १५ ॥ चन्द्रमुजे चन्द्रमुक्ते संस्कृते परमे श्वरि ॥
रूपं देहि ॥ १६ ॥ क्लघ्नं संकृते देवि शब्दक्या
त्वं मं विके ॥ रूपं देहि ॥ १७ ॥ दिमाचल सुतानाथ
संस्कृते परमे श्वरि ॥ रूपं देहि ॥ १८ ॥ दुंद्राणी पति
संद्राव प्रजिते परमे श्वरि ॥ रूपं देहि ॥ १९ ॥ सुरासु
राशिरोरत्नं निघष्टचरणं बिके ॥ रूपं देहि ॥ २० ॥
देवि प्रचंदुदार्दुदै लदर्पि विनाशि नि ॥ रूपं देहि ॥

॥२९॥ पत्नीमनोरमादेहिमनोवत्तानुसारिणी॥ ना
रिणीदुर्गसंसारसागरस्यकुलेऽद्विवा॥ रथमदृदंस्त्रौ
स्त्रोत्रंपरिलानुमहास्त्रोत्रंपरेन्नरः॥ सत्तुसच्च
तीसंख्यावरभास्त्रोतिसंपदा॥ ३॥ द्रुत्यग्निला
स्त्रिनिः॥ उन्मःशिवाय॥ ५॥ विशुद्धज्ञानदेहा
यत्रिवेदीदिव्यचक्षुषे॥ श्रेयःप्राप्तिनिमित्तायनमः
सोमार्घधारिणो॥ ६॥ सर्वमेतद्विनायस्त्रमंत्राणा
मभिकीलकं॥ स्त्रोपिक्ष्यसमवास्त्रोतिसततंजाप्य
नत्यरः॥ ७॥ सिध्यंसुच्चाटनादीनिवस्त्रनिसकला
न्यपि॥ एतेनस्त्रवत्तोदेवींस्त्रोत्रवृद्धेनसिद्धिदां॥ ८॥
नमंत्रानेषधंतत्रनकिंचिदपिविद्यते॥ विज्ञाजा

प्येनसिध्येतसर्वभुज्ञाटनादिकं ॥४॥ समस्तान्य
पिसेत्यंतिलोकशंकामिमाहरः ॥ लत्यानिमंत्रया
माससर्वमेवमिदंशुभं ॥५॥ स्तोत्रंवैचंडिकायास्त
यत्त्वगुणं चकारसः ॥ समाजेयस्त्वपुण्येनतांयथा
वन्निमंत्रणां ॥६॥ सोपिष्ठेममवाङ्गीति सर्वमेव
नुसंशायः ॥ कृष्णायांवाचनुर्दश्यामष्टम्यावासमा
हितः ॥७॥ दद्वातिप्रतिगृह्णनिजान्यथेषाप्रसि
ध्यति ॥ दुर्यंस्तपेणकीलनमहादेवेनकीलितं ॥८॥
योनिः कीलां विधायैनां नित्यं जपति संस्कृटं ॥ स
सिद्धः सगणः सोपिगंधर्वो जायते वने ॥९॥ नचै
वाप्यटनस्तस्यभयं क्वापीहजायते ॥ ना परत्य

(SA)

(6)

वर्णं याति मृतो मोक्षमवान्नुयात्रा ॥१०॥ ज्ञात्वा प्रार
 भ्य कुर्वित अकुर्वीणो विनश्यनि ॥ ततो ज्ञात्वै वसं
 पन्नमिदं प्रारभ्य तेबुधैः ॥ ११॥ सौभाग्यादि च य
 त्किंचिहृश्यते ललन्नाजने ॥ तसर्वतत्र सादेन तेन
 जाप्य मिदं च तत् ॥ १२॥ प्राप्तु निस्तज्जप्य माने स्मिन्न सो
 त्रे संपत्तिरुच्चकेः ॥ भवत्यवसम्भापिततः प्रार
 भ्य मेव तत् ॥ १३॥ ऐश्वर्यं गत्वा देन सौभाग्यारो
 ग्य संपदः ॥ रात्रुहानिष्ठसु पुरो माक्षः स्त्र॒यते सान
 किं जनैः ॥ १४॥ ॥ इति किल कं स्तोत्रं संपूर्णं ॥
 ७॥ ॥ अथ प्रथम च रितस्य ब्रह्माकृष्णः ॥
 मसशानी स्तोत्रमाला संत्रस्य सनवार्णकस्य ब्रह्म ॥ ८॥

विष्वुरुद्राक्षपयः॥ गायत्र्यमिगनुष्टुप् छेदांसि॥
श्रीब्रह्मविष्वुरुद्रक्षपिभ्योनमःशिरसि॥ गायत्र्य
मिगनुष्टुप् छेदोभ्योनमः सुखे॥ महाकालीमहा
लक्ष्मीमहासरस्वतीद्वताभ्योनमः हृदये॥ रक्तदेति
काङुर्गांश्चामरीबीजेभ्योनमः गुष्ठे॥ नंदाशाकंजरी
भीमाशक्तिभ्योनमः पादयाः॥ अग्निवायुस्त्रयेत
त्वेभ्योनमः व्यापकं॥ रविनीश्रूत्रां खिनीचौ०९
दृष्टवर्णायैमहाकाल्येनमः॥ सर्वंगिव्यापकं॥ श्र
लेनपाहिनो० धूंटा० प्राव्या० भ्रामणे० सोम्या० या
निचा० रवङ्गश्चलग० करप०॥ ४॥ रक्तचित्रवर्णायै
महालक्ष्मेयेनमः॥ व्यापकं०॥ सर्वस्त्र० भयेभ्य०

(6A)

८॥

एतत्तेऽपानुनः ज्वालाकृष्णमूर्त्यं पानुद्दिनस्ति ॥
 साधुं असुरासृश्च भायरवं अभुकूवण्णयै महा-
 सरस्वत्यै नमः ॥ सर्वं गिर्यापकं कल्याजातवेदसे-
 मंत्रं पठेत् ॥ श्रीं द्वीं क्लीं चामुंडायै वि-
 ज्ञ ॥ इति आदावं ने च शत्रांजपेत् ॥ मध्यमच-
 रितस्य विद्युक्तुषिः उद्धिष्ठते छेदः महालक्ष्मी देवता:
 शाकं भरीशक्तिः दुर्गादीजं गायस्तत्त्वं महालक्ष्मी
 दीत्यर्थं जपेवि नियोगः ॥ श्री ॥ महाकाली महा-
 लक्ष्मी महासरस्वत्यादेवताः ॥ रक्तदत्तिका दुर्गाक्षा-
 मर्यो बीजानि ॥ नंदा शाकं भरी भीमाः शक्तयः ॥ अ-
 न्निवायुस्त्र्यास्तत्त्वानि ॥ महाकाली महालक्ष्मी ॥ ८॥

महासरस्वती त्रीयर्थं जपेवि नियोगः ॥ ३५
व्यादिभिर्न्यासं कल्यानवाणी मंत्रं जस्यास्तो त्रंजपेत् ॥
॥ ३६ ॥ मार्केडेयुवाच । सावर्णिः सूर्यतनयो
योमनुः कश्यते षष्ठ्मः ॥ निशा मयन दुत्पत्तिं विस्तरा
द्वदतो मम ॥ ३७ ॥ महामायानुभावेन यथा मन्त्ररा
धिपः ॥ सबभूव महाभागः सावर्णिस्तनयोरवेः ॥
॥ ३८ ॥ स्वारोचिषेन्तरेष्टुवै त्रयवशसमुद्गवः ॥ सुरथो
नामराजाभूत्समस्ताक्षतिमंडले ॥ ३९ ॥ तस्य पाल
यतः सम्यक्त्रजाः पुत्रानि वौरसान् ॥ वभूवः त्रात्र
कोभूपाः कोल्याविध्वंसिनस्तदा ॥ ४० ॥ तस्य तेरभव
द्युद्भनित्रबद्लदं दिनः ॥ न्यूनैरापि सत्तेर्युद्देकोला

(३८)

१०॥

(8)

विध्वंसिभिर्जिनः ॥ पुनर्नतः स्वपुरमायोतो नि ॥ जदेशा
 धिपोभवत् ॥ आकानः समहाभागस्ते सदाप्रबला
 रिभिः ॥ दृ ॥ अभास्ये वर्वलि भिर्दुष्टे दुर्वलस्य दुरात्मभिः ।
 कोशो बलं चाप हनं तत्रापि स्वपुरततः ॥ १७ ॥ ततो म
 गया व्याजेन हन स्वाम्यः स भूपतिः ॥ एकाकी हय
 मारुत्यजगाम गहनं वने ॥ १८ ॥ स तत्रात्र मम द्राक्षी
 द्विजवर्यस्य मेधसः ॥ त्रित्रात्र अपदाकीर्णं मुनिश्चि
 ष्योपश्चाभितं ॥ १९ ॥ तत्राकवित्सकालं च मुनिना
 तेन सत्कृतः ॥ द्रुतश्चेनश्च विचरं स्तस्मिन्मुनिवराश्र
 म्भे ॥ २० ॥ सोचित्यत्र दानत्र मम खालैषमानसः ॥
 मत्सूर्वेः पाञ्छिलितं पूर्वमया हीनं पुरं हि न दा ॥ २१ ॥

१०

१२

(8A)

मद्भैस्तेरसहनैर्धर्मनः पात्यनेनवा ॥ नजानेसप्रधाने
मेश्वरोहस्तीसदामदः ॥ ३२ ॥ ममवैरिवत्तांयातः का
न्तोगानुपलक्ष्यते ॥ येममानुगतानि त्यं प्रसादधनभो
जनैः ॥ ३३ ॥ अनुवर्त्तिध्वंतेद्युकुर्वत्यन्यमहीभृतां ॥
असम्यग्वययशीलैस्ते: कुर्वद्विः सनतं वयं ॥ ३४ ॥ १५
संचितः सोतिदुःखवनक्षयं कोशोगमिष्यति ॥ एतच्च
न्यज्ञसनतं चिंतयामाय पर्यव ॥ ३५ ॥ न त्रिविप्राश्र
माभ्याशो वैश्यमेकं ददत्तासः ॥ सरष्ट्वेनकस्त्वं भो
हेतुश्वागमनेत्रकः ॥ ३६ ॥ स शोकद्रवकस्मात्वं दुर्म
नाइवलक्ष्यसे ॥ इत्याकण्यवचस्तस्य अप्तेः प्रण
योदितं ॥ ३७ ॥ प्रत्युवाच सनतं वैश्यः प्रश्नयावनतो

१९॥

(१)

न पं भवै रथ उवा च ॥ २० ॥ समाधिनी मवै इयोहु मुस
न्नोधनि नां कुले ॥ २१ ॥ पुत्रदारै निरस्तश्च धनलोभा
द साधुभिः ॥ विहीनः स्वजनैर्दारैः पुत्रैरादाय मेधनं ॥
॥ २२ ॥ वनमध्यागतो दुःस्वीनि रस्तश्चात्मवंधुभिः ॥
साहं न वेद्धि पुत्राणां कुरुक्षाकुरुक्षात्मिकां ॥ २३ ॥
प्रदत्ति स्वजनानां च दासणा चाक्रं स्थितः ॥ किं नु
तेषां गहे क्षेममक्षेमं विनुसाप्रता ॥ २४ ॥ कथं ते किं
नुसहृत्वादुर्देत्वा: किं नुमसुता: ॥ ० ॥ २५ ॥ राजो वा
च ॥ ० ॥ २६ ॥ ये निरस्तोभवान्लब्ध्यः पुत्रदारादिभिर्ध
नैः ॥ २७ ॥ नेषु किं भवतः स्नेहमनुबध्नानि मानसं ॥
॥ वै रथ उवा च ॥ ० ॥ २८ ॥ एव मेनद्यथा प्राहुभवा ॥ २९ ॥

३०
न स्मद् गतं वचः ॥ २३ ॥ किं करो मिन बधा नि मम नि षु
र लां मनः ॥ ये: संस्त्रिय पितृ स्वेहं धन लुष्टौ निरा
हतः ॥ २४ ॥ पति स्वजन हार्देच हादि ते षेव मे म
नः ॥ किमेनन्ना भिजाना मिजान न्नपि महामनः ॥
॥ २५ ॥ यत्वेम प्रवर्ण चित्तं विगुण एष चिकं धुषु ॥ ते षां
हते मे निश्वासो हौर्मन स्यु च जायते ॥ २६ ॥ करो मि
किं यन्न मनस्ते ष प्रीति षु नि षुरंगा ॥ माकेडे युवा
च ॥ २७ ॥ तत स्तो सहितो विद्वत्ते मुनिं समुपस्थितो ॥
२८ ॥ समाधिर्नाम वै र्यां सौ सच पाथि विसत्तमः ॥
कल्पातु तौ यथा न्यायं यथा हंते न संविदं ॥ २९ ॥ ५
पविष्ठा कथा: काश्चिचक्रतु वै र्यपाथि वौ ॥ ३० ॥

(११)

॥१२॥ ॥राजोवाच॥ ३१॥ भगवंस्त्वामहेप्रशुमिछाम्येकंव
दस्त्वनदा॥ ३२॥ दुःखाययन्मेमनसःस्यचित्तायन्न
तांविना॥ ममल्लेगतराज्यस्यराज्यांगेष्ठिलेष्ठ
पि॥ ३३॥ जानतोपियथानस्यकिमेतन्मुनिसत्रमा॥
अयंवनिकृतः पुत्रैर्हारेभृत्येस्तथोमिनः॥ ३४॥ ४२
स्वजनेनवसंत्यकरस्त्वुहादृतथाप्यनि॥ स्वमेष
तथाहंचद्वावप्यत्यन्तङ्करित्वा॥ ३५॥ हष्टदेष्ठेषि
विषयेममलालष्टमानसा॥ तत्किमेतन्महाभा
गयन्मोहोद्वानिनोरपि॥ ३६॥ ममास्यत्त्वत्ये
षाविवेकांधस्यमृठता॥ ०॥ त्रृष्णिरुवाच॥ ०॥ ४३
ज्ञानमस्तिसमस्तस्यजंतोर्विषयगोचरे॥ ३७॥ ४४

(१०)

विषयाश्चमहाभागयां निचैवं पथकरथक् ॥ दिवं
धाः प्राणिनः केचिद्ग्रात्रावंधास्तथापरे ॥ ३५ ॥ केचि
(10A) हिवानआरात्रोप्राणिनस्तत्यदृश्यः ॥ ज्ञानिनोम
नुजाः सत्यं किं नुतेन हिन्द्रवलं ॥ ३६ ॥ यनो हि ज्ञा
निनः सर्वपशुपश्चिमगाहयः ॥ ज्ञानं च तन्मनुष्या
यां यत्रैषां मृगपश्चिपाणां ॥ ३७ ॥ मनुष्याणां च यत्रै
षां लुल्यमन्यत्रयोऽसयोः ॥ ज्ञानेविसति पश्येतान्य
नंगा-छावचं चुषु ॥ ३८ ॥ कणमाक्षाद्वतान्मोहात्पी
द्युमानानपिक्षुधा ॥ मानुषामनुजव्याघसाभि
लाषाः स्ततान्प्रति ॥ ३९ ॥ लोभात्पत्युषकाराय
नन्वेनेकिं नपश्यसि ॥ तथा पिममतावर्तमोहगर्ते

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००९ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com